

Sukukirjojen julkaisu ja tietosuoja: Mitä tulee huomioda?

Elossa olevien henkilöiden henkilötietojen julkaisussa on noudatettava sukuyhteisöissä vahvistettujen käytännösääntöjen lisäksi tietosuoja-asetusta ja sen perusteella Suomessa hyväksyttyä lainsäädäntöä eli tietosuojalakia ja muita tietosuoja koskevia lakeja.

Sukukirjan julkaisu edellyttää henkilörekisterin pitämistä ja sen pitämisestä on tiedotettava rekisterissä oleville henkilöille. Tiedottaminen varmistaa tietojen oikeellisuuden ja henkilöiden mahdollisuuden käyttää kiello- ja poisto-oikeuttaan omien tietojensa osalta.

Tiedottaminen sukurekisterissä oleville henkilöille edellyttää sukuseuralta yhteystietojen saamista kustakin henkilöstä. Aiemmin yhteystietoja voitiin hankkia henkikirjoittajien rekistereistä ja myöhemmin postin palveluna lähettämällä henkilöiden nimet ja syntymäajat palveluntarjoajalle.

Digi- ja väestötietoviranomainen on kieltänyt postiosoitteiden lähettämisen. Nykyisin ainoa tapa saada osoitetietoja kirjan julkaisemista varten on tilata yksittäisiä osoitteita maksullisista puhelinpalveluista tai Digi- ja väestötietoviranomaiselta. Osoitetiedot voi tilata Digi- ja väestötietoviranomaiselta netin kautta täytettävällä lomakkeella useammastakin henkilöstä samalla kertaa. Ongelma tilauksessa on sen hinta, joka on viranomaiselta tehtynä 23 euroa henkilöltä.

Suurien henkilömäärien ollessa usein kyseessä sukukirjaa julkaistaessa hinta osoitetietojen hankkimiselle on kohtuuton. Asiaa on selvitetty sekä Tietosuojavaltuutetun toimiston että Digi- ja väestötietoviranomaisen kanssa, mutta käyttökelpoista ja kohtuullista ratkaisua ei ole viranomaisten mukaan mahdollista saada. Syynä näyttää olevan tietosuoja-asetuksen perusteella otettu kansainvälisesti tarkasteltuna kä-

sittämättömän tiukka tulkinta henkilötietojen suojauksessa. Esimerkiksi Ruotsissa käytäntö on aivan erilainen ja kohtuullinen tietojen hakijan suhteen.

Käytännösäännöt ohjaavat

Kun on ilmennyt tapauksia, joissa sukukirjaan päätyneet henkilöt ovat pitkänkin ajan jälkeen esittäneet rikos- ja vahingonkorvausvaatimuksia sukuseuroja kohtaan tietojen julkaisun aiheuttamista haitoista, on syytä Sukuseurojen Keskusliiton osalta painottaa Sukututkimuksen käytännösääntöjen noudattamista.

Tämä edellyttää Keskusliiton näkemyksen mukaan ennen sukukirjan julkaisua yhteydenottoa elossa oleviin henkilöihin. Jos yhteyttä edellä mainittuihin henkilöihin ei saada, on syytä minimoida julkaisutavat tiedot julkaisemalla esimerkiksi vain henkilön nimi tai jättämällä nimikin pois tai julkaisemalla henkilön kohdalla vain sukupuoli ja syntymävuosi. Näin menettelemällä kukaan ei voi jälkikäteen esittää vaatimuksia henkilötietojensa laittomasta julkaisusta.

*Markku Ruuskanen
Sukuseurojen Keskusliiton
oikeudellisen toimikunnan puheenjohtaja*

- Sukututkimuksen käytännösäännöt:
<https://suvut.fi/henkilotiedot-sukututkimuksessa/sukututkimuksen-kaytannesaannot/>

